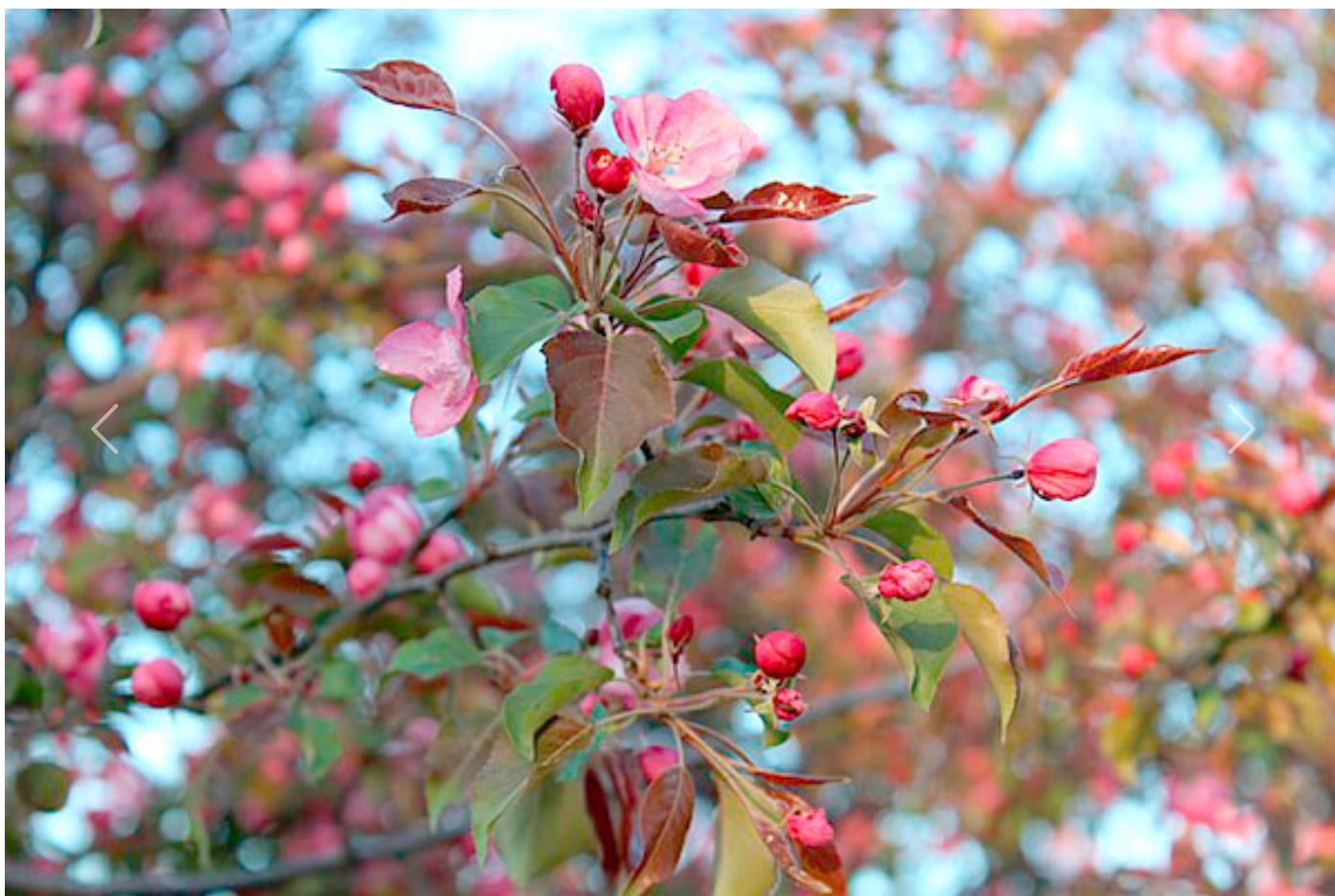

Nisan Ayında Bahçede Tarımsal ve Teknik Faaliyetler

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 07.04.2025 *Брой:* 4/2025

Nisan ayının, tahmin edilen yağışların normun civarında ve altında olmasına ve ayın ilk ve ikinci on günlük döneminin başında daha düşük sıcaklık değerleri beklenmesine rağmen, ülkemizde beklenen aylık ortalama sıcaklığın iklim normunun civarında ve üzerinde kalma eğilimiyle birlikte alışılmadık derecede yüksek sıcaklıklarla karakterize olması bekleniyor. Yüksek batı ovalarında ve dağlık bölgelerde geç donlar da mümkündür.

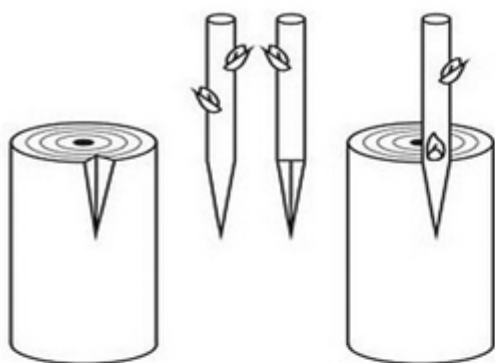
Ayın başında, Ön-Balkan ve dağlık bölgelerde kar yağışı tahmin ediliyor. Nisan ayı ortalama sıcaklığı çoğu bölgede 13 ila 22 °C, Karadeniz kıyısında 13-15 °C ve dağlarda -3 ila 5 °C arasında olacak. Ovalar için aylık yağış miktarı 50 ila 70 l/m², dağlık bölgelerde ise 80 ila 100 l/m² arasında olacak. Ayın ilk on günlük döneminde

(7-10 Nisan) 15-20 °C civarında sıcaklıklar ve daha fazla güneşli saat gözlenecek. 11-12 Nisan civarında yeni bir soğuk hava dalgası gözlenecek ve 11 ile 15 Nisan arasında eksi 2-3°C'ye kadar düşen minimum sıcaklıklar tahmin ediliyor; meyve ağaçlarının çiçeklerine ve genç meyve tutumuna zarar riski artıyor ve özellikle dağlık bölgelerde gök gürültülü sağanak yağışlar görülebiliyor, ancak sıcaklıklar yükselecek ve öğlene kadar hava güneşli olacak. İlkbaharın son donları on günlük dönemin sonunda bekleniyor. Beklenen maksimum sıcaklıklar 22-25 °C arasında olacak. Nisan ayının ikinci on günlük döneminin sonuna kadar, aylık ortalama sıcaklıkların iklim normunun civarında ve üzerinde olması bekleniyor.

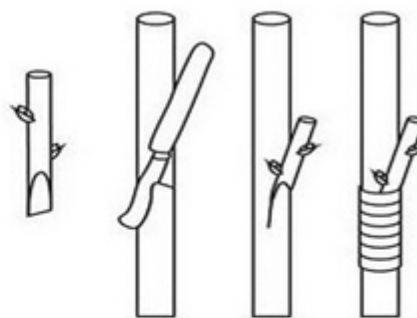
Nisan ayının üçüncü on günlük döneminde, 27-30 °C'nin üzerindeki değerler de dahil olmak üzere yüksek sıcaklıklar bekleniyor. Üçüncü on günlük dönemin ilk yarısında, dolu olasılığının artması tahmin ediliyor.

Meyve fidanlıklarında

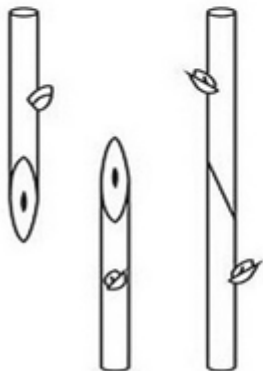
Tohum yataklarında, anaç plantasyonlarında ve fidanlıklarda toprak işlemesi yapılır. Genç sürgünler 20-25 cm'ye ulaştığında, elma anaç bitkilerinin ilk boğaz doldurması yapılır. Sonbaharda boğazı doldurularak kapatılan aşılı ceviz anaçları açılır ve yabani kısım, aşılı gözün yaklaşık 0,5 cm üzerinden kesilir. Fidanlıklara dikilen aşılı bitkilerin anaç kısmından çıkan tüm sürgünler dikkatlice temizlenir. Bu uygulamanın gecikmesi, kültür gözünden çıkan sürgünün gelişimini engeller. Çoğu zaman yabani kısımdan gelen sürgünlerin rekabeti o kadar güçlüdür ki, göz hiç sürmeyebilir.

1.

2.

3.

1. присаждане на кози
крак

2. присаждане на
страничен разрез

3. присаждане на
копулация

Göz aşısı tutmayan anaçlar üzerinde kalem aşısı çalışmaları devam eder.

Meyve bahçelerinde

Yeni meyve bahçeleri dikim çalışmaları tamamlanıyor.

Genç meyve bahçelerinde tutmayan ağaçların yerlerinin doldurulması çalışmaları tamamlanıyor. Yağış olmaması durumunda, yeni dikilen tüm ağaçların gövde etrafındaki ağaç çanağına 20-30 dm³ su ile sulanması gerekir.

Yeni dikilen ve genç meyve bahçelerindeki ağaçların taç oluşumu çalışmaları sona eriyor. Yeni dikilen bahçelerdeki ağaçların gövdesinden çıkan sürgünler temizlenir. Toprak yüzeyinden 50-60 cm yükseklikte, tüm sürgünler temizlenir. Genç ağaçların taçlarındaki gereksiz sürgünlerin bir kısmının seyreltilmesi yapılır. Genç bahçelerdeki sürgünler uç alınır.

Kuvvetli büyüyen elma ve armut ağaçlarının gelişimini zayıflatmak için budama yapılır. Bu, çöğür veya kuvvetli vejetatif anaçlar üzerine aşılanmış, palmet terbiye sistemine alınmış ağaçlar için önerilir.

Olgun ağaçların taçlarında kalem aşısı ile yeniden aşılama çalışmaları devam eder.

Meyve tutumunun seyreltilmesi yapılır – elma, bazı armut çeşitleri ve şeftalide.

Meyve ağaçları donmaktan nasıl korunur?

Bitkileri geç donlardan korumak için önlemler alınır. Kontrol, ısıtma, dumanlama ve hava sirkülasyonu, taç üstü yağmurlama sulama veya yüzey sulaması ve kimyasal ürünlerden oluşur.

Havanın ısıtılması, yüksek enerjili yanıcı malzemelerin – fuel oil, dizel, doğal gaz, eski araba lastiklerinin yakılmasıyla sağlanır. Bunlar, sıcaklığın bitkiler için kritik noktaya düşmesinden bir saat önce tutuşturulur ve güneş doğduktan bir saat sonrasına kadar ateş sürdürülür.

Dumanlama için özel duman mumları veya saman, talaş, dal, turba gibi inert malzemeler kullanılır. Bunlar sıralar arasında 30-60 m, sıra üzerinde 5-6 m mesafede küçük yığınlar halinde düzenlenir. 0,1 hektar (dekar) başına 10 yığın halinde dağıtılmış yaklaşık 100 kg yanıcı malzemeye ihtiyaç vardır.

Taç üstü yağmurlama sulamada, suyun donarken ısı açığa çıkarma özelliğinden yararlanılır ve bahçelerin sulanmasıyla toprağın ısı iletkenliği ve radyasyonu artırılır, bunun sonucunda hava sıcaklığı 2-3 °C yükselir.

Tomurcuklardaki hücresel suyun kristalleşmesini önlemek ve sıfırın altındaki sıcaklıklardan korunmak için, Scudo Therm (1-2 l/100 l su) veya başka bir ürün gibi polimer ve kopolimer bazlı ürünler kullanabilirsiniz.

Önleyici olarak veya çiçek tomurcukları ve çiçeklerin donması durumunda, çiçeklenmeyi teşvik etmek için, eğer meyve türleri hala bu gelişim aşamasındaysa, yapraktan uygulama için özel olarak formüle edilmiş bir sıvı gübre ile – Cynoyl Z Special, ERT 23 plus, Archer OsmoCare veya gibereellik asit ile beslenebilirler.

Ovalarda ve daha sıcak bölgelerde, sıra araları çim ve beyaz üçgül ile ekilmiyorsa, ikinci, daha yüzeysel bir toprak işlemesi yapılır ve Mart ayında yapılmadıysa azotlu gübre uygulanır.

Kuraklık durumunda, sulama yapılır. Çiçeklenme dönemi ve meyve tutumu oluşumu sırasında bahçelerdeki toprak nemi, tarla kapasitesinin %70'inin altına düşmemelidir.

Arı kolonileri, çiçeklenmesi tamamlanmış bahçelerden, yoğun çiçeklenme dönemindeki bahçelere taşınır.

Çilek plantasyonlarında

Sonbaharda dikilen alanlardaki (özellikle yüksek bölgelerde) boş yerlerin doldurulması tamamlanıyor. Soğuk hava depolarında muhafaza edilen virüssüz çilek dikim materyalinin, delikli siyah polietilen ile kaplı yastıklara dikimi başlıyor.

Bitkiler, tomurcukların hafifçe yüzeyin üzerinde çıkacak şekilde, vejetasyon başladığında polietilen tarafından kapatılma riski olmadan dikilir. Dikimden önce, fidelerin kökleri çiftlik gübresi, toprak ve sudan oluşan bir bulamaca batırılır. Kökler kurumuşsa, uçları kesilir.

Siyah polietilen üzerine dikilen yeni çilek alanları, tutmayı sağlamak için yağmurlama sulama ile sulanmalıdır.

Eski plantasyonlar işlenir ve Mart ayında gübrenlenmediyse önceden gübreleme yapılır. Gerekirse, plantasyonlar sulanır.

Siyah polietilen kullanılmadan kurulmuş plantasyonlarda, çiçek saplarının altındaki toprağı malçlamak ve meyveleri kirlenmeden korumak için dekar başına yaklaşık 400-500 kg saman getirilir. Bundan önce plantasyonlar sulanır. Bitkilerin etrafındaki toprak yaklaşık 10 cm samanla örtülür. Malçlama, kitlesel çiçeklenmenin sonuna doğru yapılır.

Korunaklı yetiştirme tesislerindeki toprak işlenir ve gerekirse sulanır.

Nisan ortasına kadar, ısıtılmalı seralardan son çilek meyveleri hasat edilir. Isıtmasız (güneş) seralardan ve tünellerden çilek meyvesi hasadı başlar. Daha sonra, açık alan hasadı da başlar. Seralar ve tün